

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ BANKACILIK YASASI
(62/2017 Sayılı Yasa)
Madde 17 (3) ve 19 (4) Altında Tebliğ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 sayılı Bankacılık Yasasının 17'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası ve 19'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrasının kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tebliği yapar:

- Kısa İsim
1. Bu Tebliğ, "İç Sistemlerden Sorumlu Üyelerin Nitelikleri, Görev, Yetki ve Sorumlulukları Tebliği" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Tefsir
2. Bu Tebliğde metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Banka", Yasa altında izin alarak faaliyet gösteren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile yurt dışında kurulu olup, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyet gösteren şube bankalarını anlatır.
"Bağlı Ortaklık", kuruluşun doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinde veya oy hakkında %50 (yüzde elli)den daha fazla paya veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olduğu ortaklığı anlatır.
"Destek Hizmeti", bankaların sundukları ana hizmetlerin uzantısı veya tamamlayıcısı niteliğinde olup, dışarıdan sağlanan hizmetlerini anlatır.
"İç Sistem Birimleri", iç denetim, risk yönetimi ve uyum birimlerini anlatır.
"İştirak", kuruluşun doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinde veya oy hakkında en az %10 (yüzde on) ile en fazla %50 (yüzde elli) oranları arasında paya veya bu oranlar arasında yönetime katılma hakkına sahip olduğu ortaklığı anlatır.
"Merkez Bankası", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır.
"Nitelikli Pay Sahibi", bir tüzel kişiliğin, sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak %10 (yüzde on) veya daha fazlasına veya bu oranın altında olsa dahi yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren payları veya yönetiminde önemli derecede etkiye sahip olma durumunu anlatır.

“Üst Düzey Yöneticiler”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulu bankalarda iç sistemlerden sorumlu ve/veya benzeri şekilde daha özel sorumluluklar yüklenen yönetim kurulu üyelerini ve genel müdür ile genel müdür yardımcılıyla, şube bankalarında Kuzey Kıbrıs ülke/genel müdürü ile Kuzey Kıbrıs ülke/genel müdür yardımcılarını veya bunların muadillerini anlatır.

“Üst Düzey Yönetim”, bankalarda, genel müdür ve genel müdür yardımcılarını, şube bankalarında Kuzey Kıbrıs ülke/genel müdürü ve Kuzey Kıbrıs ülke/genel müdür yardımcılarını veya bunlara muadil icrai nitelikte görev yapanları anlatır.

“Üst Yönetim”, bankalarda yönetim kurulu üyesi, müdürler kurulu, üst düzey yönetici veya bunlara muadil konumlarda görev yapanları anlatır.

62/2017

“Yasa”, Bankacılık Yasasını anlatır.

Amaç

3. Bu Tebliğin amacı bankaların Yasa gereği atamak zorunda oldukları iç sistemlerden sorumlu üyelerin niteliklerini, görev, yetki ve sorumluluklarını belirleyerek, gerekli beyan ve tevsik edici belgeler ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren bankalar, bu Tebliğ kuralları kapsamındadır.

İKİNCİ KISIM

İç Sistemlerden Sorumlu Üyelerin Nitelikleri, Görev, Yetki ve Sorumlulukları

İç Sistemlerden Sorumlu Üyelerin Nitelikleri

5. (1) Bankalarda iç sistemlerden sorumlu üyelerin;
- (A) Görev yaptıkları sürece, bankada iç sistem birimleri dışında herhangi bir komitede veya birimde sorumluluk almamaları,
- (B) Bankada, bağlı ortaklıklarında ve iştiraklerinde nitelikli pay sahibi olmamaları veya nitelikli pay sahibi olanlarla doğrudan ve/veya dolaylı ilişki içerisinde olmamaları,
- (C) Üst yönetimdekilerin eşi veya ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya sıhrî hısımlı olmamaları,
- (Ç) Dokuz yıldan fazla bir süreyle aynı bankanın iç sistemlerden sorumlu üyesi olarak görev yapmamış olmaları,
- (D) Ana sözleşme/tüzük hükmüne ve/veya genel kurul kararına dayalı olarak tüm personele kârdan yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bankadan ve/veya ana ortaklıklardan, bunların kârlılığına dayalı olarak herhangi bir ad altında ücret veya benzeri bir gelir sağlamamaları,

- (E) Yasanın 20'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası kapsamında asgari genel müdür yardımcılarında aranan koşulları sağlamaları,
- (F) Son iki yılda söz konusu bankada veya bankanın dâhil olduğu risk grubunda icrai mahiyette faaliyet gösteren birimlerde görev yapmamış olmaları,
- (G) Göreve atandıkları tarihten önceki iki yıl da dâhil olmak üzere, bankaya veya bankanın dâhil olduğu risk grubuna münferiden danışmanlık veya destek hizmeti vermemeleri, bağımsız denetim, danışmanlık ya da destek hizmeti veren kuruluşların ortağı veya personeli olmamaları,
- (H) Banka risk grubu hariç, kendileri ve/veya dâhil oldukları risk grubunda bulunan kişilerin bankadaki toplam teminatsız riskinin bankadan aldıkları aylık net ücretin oniki katını aşmaması,
Bu fıkranın uygulanmasında kefalet, teminat olarak sayılmaz.
- (I) Yasanın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası kapsamında kurucularda aranan nitelikleri taşımaları,
- (i) Bankanın dâhil olduğu risk grubu haricinde başka bir bankada ve/veya Uluslararası Bankacılık Biriminde (UBB) çalışmıyor olmaları veya Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmıyor olmaları,

şarttır.

- (2) Şube bankalar için iç sistemlerden sorumlu üye olarak görevlendirilen yönetim kurulu üyelerinde, ana merkezlerinin bulunduğu ülke mevzuatında bu Tebliğ muadili düzenlemeler ile koşulların belirlenmiş olması durumunda bu maddenin (1)'inci fıkrasında belirtilen nitelikler aranmaz.

İç Sistemlerden Sorumlu Üyelerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- 6. (1) İç sistemlerden sorumlu üyeler; yönetim kurulu adına bankanın iç sistemlerinin etkinliğini ve yeterliliğini, bu sistemler ile muhasebe ve raporlama sistemlerinin Yasa ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde işleyişini ve üretilen bilgilerin bütünlüğünü gözetmek, bağımsız denetim kuruluşları ve diğer bankacılık faaliyetleri ile doğrudan ilgili destek hizmet alınan kuruluşların yönetim kurulu tarafından seçilmesinde gerekli ön değerlendirmeleri yapmak, yönetim kurulu tarafından seçilen ve sözleşme imzalanan bu kuruluşların faaliyetlerini düzenli olarak izlemek ve eşgüdümünü sağlamakla görevli ve sorumludurlar.

- (2) İç sistemlerden sorumlu üyeler, bu maddenin (1)'inci fıkrası kapsamında;
- (A) İç sistemlere ilişkin mevzuata ve yönetim kurulu tarafından onaylanan banka içi politika ve uygulama usullerine uyulup uyulmadığını gözetmek ve alınması gerekli görülen önlemler konusunda yönetim kuruluna önerilerde bulunmak,
 - (B) İç denetim faaliyetlerinin ve planlarının iç sistemlere ilişkin mevzuata ve iç politikalarla belirlenen yükümlülükleri yerine getirip getirmediğini ve bankanın mevcut ve planlanan faaliyetlerinden kaynaklanan tüm riskleri kapsayıp kapsamadığını gözetmek,
 - (C) İç sistem birimleri personelinin doğrudan kendilerine ulaşılabilmesini sağlayacak iletişim kanallarını oluşturmak, bağımsız ve tarafsız şekilde çalışmalarını temin etmek,
 - (Ç) Banka içi usulsüzlüklerin doğrudan kendilerine veya iç sistemler kapsamında oluşturulan iç denetimle ilgili birime bildirilmesini sağlayacak iletişim kanallarının tesis edilmesini sağlamak,
 - (D) Bankanın taşıdığı risklerin tespit edilmesi, ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi için gerekli yöntem, araç ve uygulama usullerinin mevcut olup olmadığını değerlendirmek,
 - (E) Yılda en az iki kez olmak üzere bankanın bağımsız denetim kuruluşu ile bir araya gelerek, bağımsız denetçi ve iç denetim tarafından tespit edilen hususlar ile banka iç kontrol ve risk yönetimine dair bulgu ve zafiyetleri yönetim kurulunun gündemine taşımak,
 - (F) Bankanın muhasebe uygulamalarının, yasal mevzuata uygunluğu hususunda bağımsız denetim kuruluşunun değerlendirmelerini gözden geçirmek, bankanın mali durumunun, yapılan işlerin sonuçlarının ve bankanın nakit akımlarının doğru olarak yansıtılıp yansıtılmadığı ve raporların Yasada ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı konusunda bağımsız denetçiler ile görüşmek, tespit edilen tutarsızlıklar hakkında ilgili üst düzey yönetimin açıklamasını almak,

- (G) Bankanın, alacağı destek hizmetlerine ilişkin ön incelemeyi yapmak, ayrılacak kaynakların yeterliliğini değerlendirmek ve yönetim kuruluna rapor düzenlemek, hizmetin alınması halinde bunu risklilik, bağımsızlık, gizlilik, yeterlilik açısından değerlendirerek yılda en az bir kez olmak üzere düzenli olarak yönetim kuruluna rapor sunmak,
- (H) İç sistemler birimlerinde görevlendirilecek personelde, iç sistemlere ilişkin mevzuatta belirlenmiş olan nitelikleri gözeterek, aranacak koşullar hususunda öneriler sunmak, mesleki eğitim düzeylerini ve yeterliliğini değerlendirmek, bunların görevlendirilmesi ve görevden alınması sırasında yönetim kuruluna görüş vermek,
- (I) İç sistemlere ilişkin olarak üst düzey yönetimin görüş ve önerilerini almak ve bunları değerlendirmek, denetim raporlarında tespit edilen hususlar konusunda üst düzey yönetimin ve bunlara bağlı birimlerin aldığı önlemleri izlemek,
- (i) Risk üstlenme yetkisine haiz olanların, kendileri ile eş ve çocuklarının veya bunlarla risk grubu oluşturan diğer gerçek ve tüzel kişilerin lehine üstlenilecek risk işlemlerine ilişkin değerlendirme ve karar verme aşamalarında yer alıp almadığını takip etmek ve bu hususların kendilerine bildirilmesini sağlayacak iletişim kanallarını oluşturmak,
- (J) Altı aylık dönemi aşmamak kaydıyla, dönem içerisinde icra ettiği faaliyetleri ve bu faaliyetlerin sonuçlarını yönetim kuruluna yazılı raporlamak, raporda bankada alınması gereken önlemlere, yapılmasına ihtiyaç duyulan uygulamalara ve bankanın faaliyetlerinin güven içinde sürdürülmesi bakımından önemli gördüğü diğer hususlara ilişkin görüşlerine yer vermek,
- (K) Bankanın sözleşme imzalayacağı gayrimenkul değerlendirme kuruluşları, bilgi sistemleri denetimi yapanlar da dâhil olmak üzere bağımsız denetim kuruluşları ile bunların çalışanları da dâhil banka ile ilişkili faaliyetlerinde bağımsızlığını ve tahsis edilen kaynakların yeterliliğini değerlendirmek, değerlendirmelerini bir rapor ile yönetim kuruluna sunmak, hizmet alınması halinde sözleşme süresince, yılda en az bir kez olmak üzere düzenli bir şekilde bu işlemleri tekrarlamak

ile görevli ve yetkilidir.

- (3) İç sistemlerden sorumlu üyeler görevden ayrılmaları halinde, yönetim kuruluna, bağımsız denetim kuruluşuna ve Merkez Bankasına yedi iş günü içerisinde ayrıntılı işten ayrılma gerekçelerini açıklayan bir yazı göndermekle yükümlüdürler.
- (4) İç sistemlerden sorumlu üyeler, doğrudan yönetim kuruluna hesap vermekle ve düzenli olarak yönetim kurulu toplantılarına katılmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Kurallar

İstenilen Belgeler	7. Bankalar tarafından iç sistemlerden sorumlu üyelerin atamalarında, bu Tebliğin ekinde yer alan Ek-1 (İç Sistemlerden Sorumlu Üye Olarak Atanacaklara İlişkin Beyanname) formu ve “Kurumsal Yönetim Tebliği”nin Ek-1 (Banka Üst Yönetimine Atanacaklara İlişkin Beyanname) ve Ek-2 (Özgeçmiş) formları ile gerekli tüm tevsik edici belgelerinin, atamanın yapılabilmesi için Merkez Bankasına gönderilmesi gerekmektedir. Merkez Bankası gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep etmeye yetkilidir. Konu ile ilgili bankalara geri dönüş yapılabilmesi için bilgi ve belgelerin tamamlanması gerekmektedir.
Ceza Kuralları	8. Bu Tebliğ kuralları, Tebliğin çıkarılmasına yetki veren Yasa kuralları ile birlikte okunur ve bu Tebliğ kurallarına aykırı hareket edenlere Yasanın ilgili ceza kuralları uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Geçici Kurallar

Geçici Madde İç Sistemlerden Sorumlu Üyelerin Görev Süreleri	1. Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte, Tebliğin 5’inci maddesinin (1)’nci fıkrasının (E) bendinde belirlenen niteliklere sahip iç sistemlerden sorumlu üyeler, mevcut görevlerini dokuz yıla kadar devam ettirebilirler. Gerekli eğitim ve deneyime sahip olmayanların görev süreleri beş yılın sonunda biter.
Geçici Madde Teminatsız Riski Belirlenen Limitlerin Üstünde Bulunan İç Sistemlerden Sorumlu Üyeler	2. Bu Tebliğin 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (H) bendi gereği kefaletin teminat olarak addedilmemesinden ötürü riski bulunan iç sistemlerden sorumlu üyelerin teminatsız risklerinin limitler dâhiline çekilmesi için, bankalara 31 Aralık 2019 tarihine kadar süre verilir.

BEŞİNCİ KISIM

Son Kurallar

- Yürürlükten Kaldırma
9. Bu Tebliğın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 39/2001 sayılı Bankalar Yasasının 15'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası altında çıkarılan "Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği"nin İkinci Kısmının 9'uncu maddesi hükümleri, altında yapılan işlemlere hâlel gelmeksizin, yürürlükten kaldırılır.
- Yürürlüğe Giriş
10. Bu Tebliğ Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.